

OBSAH

Poděkování	17
kapitola I	
ÚVODEM	19
kapitola II	
KOŘENY MEDICÍNY	31
Lidé a epidemie	31
Malárie	37
Éra epidemií	39
Mor	42
Tyfus	44
Kolonizace a industrializace	45
Smysl nemoci	48
Přístupy k léčbě	51
Tradiční pohledy na lidské tělo	54
kapitola III	
MEDICÍNA STAROVĚKU	63
Mezopotámie	63
Egypt	66
Řecko	70
Hippokratés	75
Medicína a filozofie	84
Alexandrijská medicína	87
Medicína v římské éře	90
Galénos	94
Medicína v době Galénově	100
Choromyslnost a duševní poruchy	103
kapitola IV	
MEDICÍNA A NÁBOŽENSTVÍ	105
Křesťanství	105
Galénův odkaz	110
Islám	114
Zdravotní péče	126

kapitola V		
ZÁPADNÍ MEDICÍNA VE STŘEDOVĚKU		129
Západ znovu ožívá	129	
Náboženství	133	
Špitály	136	
Akademická medicína	137	
Medicína a lidé	142	
Lepra	144	
Mor	146	
Duševní choroby	151	
Ženy a medicína	153	
Lidské tělo	156	
kapitola VI		
INDICKÁ MEDICÍNA	161	
Nejstarší doba vývoje indické civilizace	161	
Medicína ájurvédy	163	
Co přišlo odjinud	170	
kapitola VII		
ČÍNSKÁ MEDICÍNA	173	
Čínské léčitelství	174	
Tradice	176	
Lékařská praxe	181	
Akupunktura a požehování (moxa, moxibusce)	183	
Lékaři	184	
Co přinesla moderní doba	185	
kapitola VIII		
MEDICÍNA V OBDOBÍ RENESANCE	189	
Starý a nový svět	189	
Syfilis	192	
Medicína v renesanci a renesance v medicíně	195	
Anatomie	203	
Chirurgie	214	
Farmacie	219	
Za tajemstvím lidské duše	224	
Medicína a společnost	226	

kapitola IX

NOVÁ LÉKAŘSKÁ VĚDA 231

Paracelsus	231
Lékařská chemie	235
Paracelsova fyzika a politika	239
William Harvey	241
Descartes	247
Studium lidského organismu	249
Mikroskop	253
Lékařská praxe	256
Léčba	262
Medicína a lidé	266
Duševní choroby	272

kapitola X

MEDICÍNA V DOBĚ OSVÍCENSTVÍ 277

Snaha ustavit medicínu jako vědu	277
Praktická medicína	287
Studium nemocí	291
Patologie	296
Terapeutika aneb vědecký výklad terapie chorobných stavů	300
Duševní choroby	306
Porodnictví	308
Prevence neštovic	310
Chirurgie	312
Medicína a lidé	317
Medicína, stát a společnost: profese a její instituce	323
Choroby v širším kontextu	336

kapitola XI

VĚDECKÁ MEDICÍNA V 19. STOLETÍ 341

Pařížská medicína	342
Vliv Paříže	352
Německo a laboratorní vyšetřování	358
Farmakologie	371
Experimentální medicína v Británii a Americe	373
Francie: Claude Bernard	375
Klinická praxe a klinický výzkum	380

kapitola XII
LÉKAŘSKÁ PÉČE V 19. STOLETÍ 387

Lékařská profese	387
Francie	391
Německo	392
Velká Británie	393
Vstup žen do medicíny	396
Soukromá lékařská praxe	398
Chirurgie	399
Nemocnice a ošetrovatelství	415
Specializace	422
Alternativní medicína	430

kapitola XIII
VEŘEJNÉ ZDRAVOTNICTVÍ 439

Průmyslová společnost	440
Veřejné zdraví	447
Veřejné zdraví a politika	457
Amerika	458
Podpora zdraví	462
Celková bilance	467

kapitola XIV
OD PASTEURA K PENICILINU 471

Mikroorganismy	471
Pasteur	474
Koch	479
Diskuse o imunitě	489
Chemoterapie	492
Antibiotika a léková revoluce	499

kapitola XV
TROPICKÁ MEDICÍNA A ONEMOCNĚNÍ
GLOBÁLNÍHO CHARAKTERU 507

Nemoci teplých klimatických pásem	507
Tropická medicína	511
Malárie	513
Žlutá zimnice	517
Spavá nemoc	520

Lékařská antropologie	525
Internacionalizace medicíny	526
Nové choroby	531

kapitola XVI

PSYCHIATRIE	537
Vzestup azylů	537
Azyly pod palbou kritiky	546
Německá psychiatrie	550
Degenerativní onemocnění	553
Freud	557
Psychoanalýza	559
Léčba ze zoufalství	561
Vývoj moderní psychiatrie	562

kapitola XVII

ZÁKLADNÍ LÉKAŘSKÝ VÝZKUM	567
Jak se rodí tradice lékařského výzkumu	567
Neurologie	576
Neuropatologie	587
Dvacáté století	591
Biochemie a problémy výživy	593

kapitola XVIII

KLINICKÝ VÝZKUM	603
Endokrinologie	604
Chemie a nervový systém	613
Nádorová onemocnění	617
Kardiologie	624
Genetika	630
Imunologie	634
Závěr	640

kapitola XIX

CHIRURGIE	643
Nové typy operací	647
Pohledy do nitra organismu	651
Nové oblasti chirurgie	656
Srdce	659

Transplantace	664
Jak pomoci reprodukci	669
Závěr	671

kapitola XX

MEDICÍNA, STÁT, SPOLEČNOST	673
----------------------------	-----

Medicína a stát	679
Závěr	700

kapitola XXI

MEDICÍNA A ČLOVĚK	701
-------------------	-----

Pacient a lékař	702
Medikalizace života a problémy s ní související	718

kapitola XXII

MINULOST, SOUČASNOST, BUDOUCNOST	739
----------------------------------	-----

Doporučená literatura	749
Jmenný rejstřík	755
Věcný rejstřík	785
Ediční poznámka	809